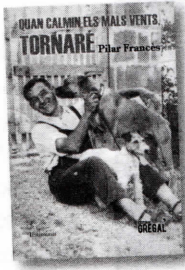

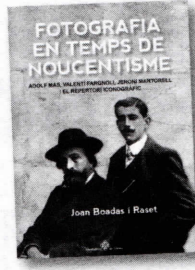
«Tot caminant amb el pelegrí. Tossa, el vot d'un poble»

—AUTORS: Assumpta Margenats, Vicenç Gascons i Nydia Tremoleda
—EDICIÓ: Associació Tossa Solidària
Per als forasters, allò que identifica Tossa és la imatge de la platja Gran amb les muralles de la Vila Vella enfilant-se pels marges del turó al fons. Per als habitants de la vila, una de les senyes d'identitat, tal vegada la principal, és el Pelegrí. Aquesta tradició d'enviar un emissari fins a l'ermita de Sant Sebastià de Santa Coloma de Farners arrenca de les epidèmies de pesta de finals de l'Edat Mitjana i s'ha mantingut fins als nostres dies. En aquest sentit, vindria a ser, tal com la Dansa de la Mort de Verges, allò que podríem anomenar un «fossil viu». Una tradició tan antiga i tan arrelada —es compten per centenars les persones que acompanyen el Pelegrí— no havia estat encara abordada amb tanta profunditat com en aquest estudi. Els autors ens n'expliquen els orígens, el recorregut, les activitats de cada dia, la llista de persones que n'han exercit des de finals del segle XIX fins avui, i tot d'altres aspectes —la consuetud, els goigs, l'altar— relacionats amb aquest vot que la gent de Tossa va realitzar segles enrere i que manté ple de vitalitat i fervor popular.

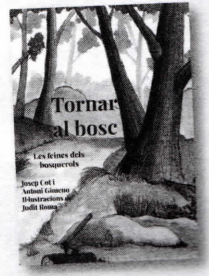
«Quan calmin els mals vents, tornaré»

—AUTORA: Pilar Francès
—COL·LECCIÓ: Testimoni
—EDICIÓ: Gregal
Hi havia una vegada una nena trapella i tafanera que un bon dia va trobar una capsa amb documents, fotos i cartes que el seu avi guardava amb molta cura i secret. L'esbrancada, en ser descoberta pel seu propietari, va ser d'aquelles que no s'obliden. Molts anys després, quan ja feia temps que els havia deixat aquell avi que ella no havia conegut fins als quatre anys —quan ell va tornar a Sant Feliu de Guíxols després de més de tres dècades d'exili a França—, el contingut d'aquella capsa i un minuciós procés de recerca li han permès a l'autora, Pilar Francès, de reconstruir-ne la història. És la vida del seu avi, en Josep Francès, obligat a travessar la frontera pel sol fet d'haver servit a l'exèrcit republicà. Victima a Argelers i Agde de la manca d'humanitat francesa, treballador estranger de dia i membre de la resistència de nit durant l'altra guerra que el va atrapar... Però també és el relat de la seva àvia, la Pietat Ribot, que va romandre a Sant Feliu de Guíxols tirant els fills endavant com bonament podia. La història de dues persones que no són «ni vencedors ni vençuts sinó herois d'un temps tràgic».

«Fotografia en temps de noucentisme. Adolf Mas, Valentí Fagnoli, Jeroni Martorell i el Repertori Iconogràfic»

—AUTOR: Joan Boadas
—EDICIÓ: Ajuntament de Girona
A finals del segle XIX els nous rics nord-americans s'aprofitaven de la manca de cultura de les autoritats polítiques i religioses del sud-est europeu per espoliar-ne els temples romànics i gòtics. Frescos, capitells, escultures, objectes litúrgics... eren venuts a col·leccionistes carregats de dòlars pels rectors de poble amb la complicitat d'alcaldes i bisbes. Hi havia, tanmateix, persones cultes que entenien que aquests eren uns béns col·lectius que pertanyien al poble i que s'havien de preservar. El primer pas en aquesta tasca ingent era catalogar tots els elements de valor artístic en un Repertori Iconogràfic. Dues persones destaquen en la seva organització: Jeroni Martorell i Adolf Mas. Mentre que el primer en va ser l'impulsor des del Servei de Conservació i Catalogació de Monuments, creat el 1914 per la Diputació de Barcelona però que abastava tot el principat; el segon, com a fotògraf, organitzà i dirigí el treball de camp per a l'elaboració del catàleg. Entre els col·laboradors que varen tenir arreu del territori hi havia el gironí Valentí Fagnoli.

«Tornar al bosc. Les feines dels bosqueros»

—AUTORS: Josep Cot i Antoni G (text), Judit Roma (il·lustracions)
—COL·LECCIÓ: La Talaia, 11
—EDICIÓ: Sidillà
Una bona part del territori català està ocupada per boscos. Avui, amb la majoria de la població vivint en zones urbanes, ha esdevingut un espai de lleure i esbarjo que no pas la font de recursos econòmics que era fins no fa tant de temps. El bosc donava carbó, suro, pinye llenya, pega, tòfones, fusta a rodells, esclips i culleres rabasses per a pipes i bruc a escombres. D'obtenir aquest rendiment, se n'ocupaven els bosqueros, o bosqueters però també s'hi veien involucrats procuradors, guardaboscors, traguers o raiers. Per recordar aquelles feines que ja s'han perdut la manera com es realitzaven abans de la modernització imposada per la maquinària els autors d'aquest llibre han entrevistat una seixantena de persones que van treballar —o encara treballen— a boscos. És de la seva veu que podem conèixer com es tancaven les tracts, com s'organitzaven les feines, quines eines s'utilitzaven per a cada tasca en quina època de l'any o quina llum s'havia de realitzar, com es cuidaven els arbres, com es feien servir per treballar...